

Labas sekmes jaunajā mācību gadā

Rīt visur skanēs jautras laimīgo padomju bērnu balsis, ik vienā mācību iestādē uz stundu aicinās tik pazīstamās zvana skaņas — vieniem tā būs pirmā mācību stunda viņu dzīvē, citiem turpretī, pirmā mācību stunda jaunajā 1956./57. mācību gadā.

Pirmo reizi skolas gaitas šogad uzsāk daudz skolēnu, bet 11. (10) klases solos apsēžas nākamie absolventi, no kuriem daudzi sāpo nākošajā pavasarī pēc mācību gada beigām kļūt par aktīviem palīgiem saviem vecākiem, brāļiem vai māsām, kuri stāv miera sardzē kolchozu druvās un rūpniecības darbnīcās. Kā vieniem tā otriem — vislabākās sekmes un panākumus darbā!

Mūsu zemē, sevišķi pēc PSKP XX kongresa, straujos tempos sāk realizēt likumu par obligāto vidējo izglītību — atver slimtiem jaunu vidusskolu, jau esošās 7-gadīgās skolas pārkārto par vidusskolām, bet pamatskolas par 7-gadīgām skolām, jo ar katru gadu aug skolēnu skaits mūsu skolās. Arī mūsu rajonā ar 1. septembri savas durvis atver jaunizveidotā Daugavas 7-gadīgā skola, Kaļiņina vārdā nosauktajā kolchozā, bet Rudzētu ciema lauksaimniecības arteli „Padomju Latvija” ceļ jaunu septiņgadīgo skolu.

Gribas novēlēt visiem, kas ver skolas durvis, lai apgūtu zinības — tēlcamas sekmes mācībās, bet viņu pedagogiem labus sasniegumus mācību un audzināšanas darbā jaunajā mācību gadā!

Strādājošai jaunatnei

Rīt visas mūsu Dzimtenes skolas atvērs savas durvis un sāksies spraigs mācību darbs. Arī Līvānu strādnieku jaunatnes vidusskolā pašlaik liela rosme. Nāk jaunieši un saņem paskaidrojumus par to, kas vajadzīgs, lai iestātos skolā. Jaunieši, kuriem ir pārtraukums mācībās liek iestāties pārbaudījumus.

Partija un valdība sevišķi rūpējas, lai visi mūsu Dzimtenes jaunieši iegūtu vidējo izglītību, jo mūsu laimīgs prasa izglītus un kulturalus cilvēkus. Tāpēc arī tiem, kuri strādā un mācās, tiek dotas sevišķas priekšrocības.

Uzņēmumos un iestādēs vēl strādā daudz jauniešu ar nepabeigtu vidējo izglītību. Ir pēdējais laiks padomāt, lai visi piedalītos lielajā cīņā par gaišu rītdienu, bet šajā cīņā pilnvērtīgs cīnītājs var būt tikai tas, kas apbruņots ar zināšanām.

Turpinas jaunu audzēkņu uzņemšana strādnieku jaunatnes vidusskolā. Jaunieši, nepaliksim nomalē, strādāt un mācīties — mūsu uzdevums.

A. Staris,
strādnieku — jaunatnes
vidusskolas mācību daļas
vadītājs

UZVARAS CEĻŠ

Laikraksts iznāk
trīs reizes nedēļā:
trešdienās, piektdienās
un svētdienās. Numurs
maksā 10 kapeikas

Latvijas Komunistiskās partijas Līvānu rajona komitejas un Līvānu rajona Darbaļaužu deputātu padomes organs

Nr. 103 (901)

Piektdien, 1956. g. 31. augustā

7. gads

Lini — rajonā viena no galvenajām techniskajām kulturām

N. I. Bravins,
rajona izpildu komitejas
priekšsēdētājs

PSKP XX kongresa direktīvās 1960. gadā paredzēts šķiedras ražošanu, salīdzinot ar 1955. gadu, republikā palielināt 2,4 reizes.

Stādoties socialistiskajā sacensībā ar Igaunijas un Lietuvas lauku darbaļaudīm, linkopji uzņēmās jau šini gadā dot valstij linu šķiedras pusotru reizi vairāk nekā pērn.

Mūsu rajona darbarūķi 1860 hektaru platībā izaudzēja bagātu linu ražu. Rajona linkopji saka, ka šogad linu raža ir divas trīs reizes labāka nekā pērn. Tagad atliek tikai viens — ātri un bez zudumiem nopļūkt linus. No tā, kā tiks novākti lini, realizēta linu produkcija ir atkarīga kolchozu ienākumi. Par to uzskatāmi liecina realizētā linu produkcija pērn. Piemēram, lauksaimniecības arteli „Darbs” (priekšsēdētājs b. Skrebelis) ar liniem bija apsēti 27 hektari. Vidējā linu ražība sastādīja 2,8 cent linšķiedras no ha. Visus linus viņi novāca un apstrādāja savlaicīgi un pareizi. Visa linšķiedra, ko ieguva kolchozā, tika nodota valstij ar 13. numuru, kā rezultātā saņēma 402.000 rubļu ienākumu naudā, 26 tonnas kviešu un 6 cent cukura. Katrs linu hektars deva 15.000 rubļu, 1 tonnu graudu.

Pa 13—14 tūkstoš rubļu ienākuma no katra hektara ieguva Staļina vārdā nosauktais kolchozs, „Nākotne” un citi.

Tomēr jāatzīmē, ka pagājušajā gadā bezatbildības rezultātā novākšanas, apstrādes un nodošanas laikā valstij daži kolchozi pazaudēja ļoti daudz. Piemēram, ja kolchozs „Darbs” no 27 ha ieguva 402.000 rubļu, tad Čapajeva vārdā nosauktais kolchozs no 47 ha pie linu ražas tāpat 2,8 cent linšķiedras ieguva tikai 306.000 rubļu, bet katrs hektars deva 6,5 tūkstoši rubļu, tas ir divas reizes mazāk. Kolchozs „Molodaja gvardija” no 96 ha ieguva tikai 432,5 tūkstoši rubļu, tas ir tikpat daudz, cik kolchozā „Darbs” no 27 hektariem. Par visiem sliktāk pagājušajā gadā strādāja Leņina vārdā nosauktā kolchoza linkopji. Rezultātā no 170 ha linu ienēma tikai 204.000 rubļu, bet viens hektars deva tikai 1200 rubļu naudas ienākumu. Visi minētie fakti liecina par to, ka tur, kur nopietni rūpējas par savlaicīgu linu novākšanu, to kvalitatīvu apstrādi un nodošanu valstij, tur arī lielāki ienākumi, bet tur, kur linkopība atstāta pasīvai, tur nav arī ienākumu.

Šogad linu plūksana sakrīt reizē ar labības novākšanu, kušanu un ziemāju sēju. Šis apstāklis prasa vislabāko darba organizāciju laukos, efektīvu MTS tehnikas un kolchoza darba spēka izlietošanu, konkrētu MTS, kolchozu valžu, partijas pirmorganizāciju un ciemu padomju vadību.

Pareizi rīkojas kolchoza „Padomju Latvija” kolchoznieki, kas šogad sekmīgi veic linu plūksanu, labības novākšanu. Šajā kolchozā jau nopļūkti apmēram 60 ha linu. Pieredzes bagātais kombainieris Konstantīns Petrovs šajā laikā nopļūca 30 ha linu. Viņa praktiskais piemērs rāda, ka arī lietainā laikā ar pasākumiem var izlietot tehniku. Sekmīgi, linu plūksanu veic Staļina vārdā nosauktais kolchozs, kolchozs „Darbs”, Kaļiņina vārdā nosauktais kolchozs un citi.

Tomēr jāatzīmē, ka 25. augustā rajonā lini bija nopļūkti tikai par 20 procentiem. Kavējas kolchozi „Zelta vārpa”, „Strauts”, „Cīņa”, „Uzvara”, „Darba tauta” un vairāki citi. Šajos kolchozos nopļūkti tikai no 2—20 ha linu. Te netiek izmantoti linu kombaini. Kolchoza „Strauts” priekšsēdētājs b. Bogdanovs vēl vienmēr runā, ka vispirms nobeigsim rudzu plauju, tad ķersimies pie linu plūksanas. Tāda nostāja nevis uzlaboja ražas novākšanas apstākļus, bet gan pasliktināja, — b. Bogdanovs neievēro laika apstākļus. Piemēram, 23. augustā bija labs laiks, bet kolchozā ziemājus šķūņos neveda, vakarā tika dots norīkojums rīt, tas ir, 24. augustā visām brigādēm vest ziemājus. Bet, 24. augusta rītā bija lietus, labību vest nebija iespējams. Kolchoznieki, nesapņēdami jaunu norīkojumu, neko nedarīja. Saprotais, ka šāda darbu organizācija novedīs tikai pie tā, ka kolchozā „Strauts” būs lieli kā linu, tā maize ražas zudumi.

Nepieciešams nekavējoties palielināt linu plūksanas tempus, darbā izlietot visu tehniku, kā arī linus plūkt ar rokām. Panākumi ražas novākšanā ļoti lielā mērā atkarīgi no ciešas laukkopju un mechanizatoru sadarbības. Vis darbs jāorganizē un jāveda pēc plūsmas metodes. Jāpanāk, lai nopļūktie lini tajā pat dienā tiktu sieti saujās, iemērkti vai sa-

slīti statīnos pārkalšanai. Ja linus plūc ar kombainu, tad palikušos linus jānoplūc ar rokām. Lai palielinātu linu šķiedras ražu un tās kvalitāti, jānodrošina agrā linu izklāšana.

Cīņā pret linu ražas zudumiem liela loma pieder lauksaimniecības specialistiem. Kolchozu agronomiem jābūt „ziemeļu zīda” meistaru pieredzes popularizētājiem, viņu darba panākumi nenogurstoši jāievieš praksē, ik dienas jāveda linu novākšanas darbi.

Pagājušos gados ievērojami ienākumu zudumi bija tāpēc, ka linu galviņas ļoti vēlu kūla. Šogad jāuzlabo linu kuļmašīnu un citu agregātu darbs un galviņas jāizkuļ jau septembra mēnesī. Katram linkopim zināms, kādu lomu linu apstrādē ieņem labi sagatavotas linu kaltes. Nekavējoties jāsavēd kārtībā rījas, šķūņi un nojumes.

Lini — viena no visvērtīgākajām un nepieciešamākajām tehniskajām kulturām, ko audzē mūsu rajona kolchozi. Ja pagājušajā gadā rajona kolchozu kopējie naudas ienākumi bija 15571 tūkstoši rubļu, tad no liniem iegūti 7953 tūkstoši rubļu, vai vairāk kā 50 procentu. Šogad, aprēķinot linšķiedras ražu, caurmērā rajonā tā būs ne mazāka par 3 cent no hektara, bet atsevišķos laukos 4—5 cent. Ja rajonā visus linus no 1860 ha platības novāktu savlaicīgi un caurmērā nodotu kaut devītajā numurā, tad naudas ienākumi rajona kolchozos sastādītu 22.244 tūkstošus rubļu un 1008 tonnas kviešu. Tādi kolchozi kā Leņina vārdā nosauktais no 197 ha var iegūt, nododot linus 9.—10. numurā, 1845 tūkstoši rubļu, „Padomju Latvija” — 1550 tūkstošu rubļu, „Molodaja gvardija”, — 1400 tūkstošu rubļu, Staļina vārdā nosauktais, „Dzimtene”, Molotova vārdā nosauktais, „Latgales zieds”, Kaļiņina vārdā nosauktais, Vorosilova vārdā nosauktais, „Strauts” un citi var iegūt vairāk kā miljonu rubļu naudas ienākumu un vairākas desmit tonnas graudu.

Tagad, kad linu raža visiem redzama, tie savlaicīgi un bez zudumiem jānovāc, kvalitatīvi jāiemērc, jāizklāj un jāapstrādā.

Kvalitatīva linu novākšana, apstrādāšana un nodošana valstij — viens no galvenajiem lauku darbaļaužu uzdevumiem. Tas jāveic visaugstākā kvalitātē un isākā laikā.

Ražas novākšanas tempi pieaug

Ievērojami kāpinājuši labības novākšanas tempus kolchoza „Dzimtene” kolchoznieki un 11. traktoru brigades mechanizatori, kuri strādā šī kolchoza laukos. Pēdējās piecās dienās nopļauti 88 ha, tas ir, gandrīz tik pat daudz, cik vairāk kā divu nedēļu laikā no ražas novākšanas sākuma. Kolchozā no 276 ha graudaugu nopļauti jau 179 ha ziemāju un vasaras kviešu.

Jau no paša ražas novākšanas sākuma visorganizētāk un labāk darbs sokas II kompleksajā brigādē, ko vada komunistis Jānis Sergejevs. Viņa brigades laukkopji pirmie kolchozā beidza rudzu plauju, pirmie beiguši arī to kušanu.

B. Ivuls,
kolchoza „Dzimtene”
uzskaitvedis

PALĪGĀ savam šefības kolchozam

Savam šefības kolchozam „Molodaja gvardija” novākt visu lauksaimniecības kulturu ražu palīdz Līvānu rajona slimnīcas medicīniskie darbinieki. Kolchozā viņi ir jau izstrādājuši vairāk nekā 113 izstrādes dienu.

Slikti tikai tas, ka patreiz kolchozā strādā nevis 10 cilvēku, kā tas bija līdz šim, bet tikai 2.

Tācu doto vārdu savam šefības kolchozam medicīnas darbinieki godam attaisnos.

R. Ūbelis

Kombaina darbs atkarīgs no kombainiera

Ražas novākšanā sekmes atkarīgas no darba organizācijas, visu rezervju pilnīgas izmantošanas. Lūk, prasmīgi izmantojot graudu kombainu, kombainieris Pāvils Volkovs, kas strādā lauksaimniecības arteli „Molodaja gvardija”, nopļāvis jau vairāk par 89 hektari graudaugu. Kolchozā „Draudzīgais maijs”, kombainieris Antons Kursītis — 86 ha un Ernests Stakle kolchozos „Ziedošā vārpa” un „1. Majs” nopļāvis pāri par 71 hektaru labības.

Diemžēl, jāmin daudzu MTS kombainieru vārdi, kuriem darba rezultāti līdz šim ir ļoti bēdīgi. Piemēram, Antons Volonts Vorosilova vārdā nosauktajā kolchozā novācis 15 ha graudaugu, bet Vladimirs Broņko, kas ar graudu kombainu strādā lauksaimniecības arteli „Sarkanais karogs”, nopļāvis tikai 8,5 ha.

Graudu kombaina darbs ar pilnu jau atkarīgs vispirms no kombainiera un lielā mērā no kolchoza darba organizācijas.

A. Jārāne

Skolotāju augusta apspriede

Jauno mācību gadu ievadot, 27. un 28. augustā Līvānu rajona skolotāji pulcējās tradicionālajā skolotāju augusta apspriedē, lai apskatītu ceļus un iespējas mācību un audzināšanas darba uzlabošanai nākamajā darba posmā — 1956./57. mācību gadā.

Referatu „Par 1955./56. mācību gada rezultātiem un izglītības darbinieku uzdevumiem jaunajā mācību gadā” nolasīja tautas izglītības nodaļas vadītājs b. Fridmanis.

Rajonā, atzīmēja referents, uzlabojies pedagoģisko kadru sastāvs — no 186 rajona skolotājiem ir vairāk kā 30 ar augstāko izglītību, bet vairāk kā 60 ar nepabeigtu augstāko izglītību.

Labus rezultātus mācību un audzināšanas darbā guvuši Gaiņu 7-gadīgās skolas (direktors b. Valainis), Birzāku pamatskolas (pārzinis b. Prodnieks) un citu skolu pedagogu kolektīvi, skolās uzlabojās sekmes latviešu valodas un krievu valodas rakstos un matemātikas mācīšanās. Daudzi rajona skolotāji bb. Šuba, Serova (Līvānu II vidusskolā), A. Lapiņa, H. Kaļinka (Līvānu I vidusskolā), Katjaka (Dambīšu pamatskolā), un daudzi citi guvuši labus panākumus mācību darbā.

Biedrs Fridmanis ar konkrētiem faktiem parādīja, ka pagājušajā mācību gadā skolas veicinājušas kolchozu ekonomisko nostiprināšanu, palīdzējušas izaudzēt bagātīgu kukuruzas ražu (Rimicānu 7-gadīgā skola), daudz palīdzējušas kolchoza dārzniecībā (Sīļu 7-gadīgā skola).

Ciešākas kļuvušas skolas saites ar bērnu vecākiem.

Neskatoties uz minētajiem sasniegumiem skolu darbā, augusta skolotāju apspriedes dalībnieki atzīmēja daudzus trūkumus tautas izglītības darbā.

Kaut gan rajona mērogā sekmes skolās uzlabojušas

par dažiem procentiem, salīdzinot ar 1954./55. mācību gadu, daudzās rajona skolās vēl liela nesekmība (Līvānu I vidusskola, Jersikas 7-gadīgā skola, Mežancānu pamatskola), vairākās skolās liels skolēnu atbīrums (Līvānu I vidusskolā, Rudzētu vidusskolā), skolas maz vērības vēlti fizikulas pasākumu organizēšanai, vairākās rajona skolās slikti organizēta bērnu sabiedriskā ēdināšana, nevienā rajona skolā nav iekārtota bufete, kur skolēni varētu nopirkt cukuru, pienu, cepumus un citus nepieciešamos produktus. Rajona tirdzniecības organizācijas slikti apgādā veikalus ar lētiem un labiem skolēnu formas tērpiem un apaviem, skolās rets viesis ir bērnu ārsts.

Debatēs uzstājās daudzi rajona skolotāji, direktori, ārsti un citi apspriedes dalībnieki.

Līvānu rajona partijas komitejas sekretars b. Braslavcs un rajona izpildu komitejas priekšsēdētājs b. Bravins atzīmēja, ka jaunajā mācību gadā lielāka vērība jāvēlta palīdzības sniegšanai kolchozu un ciemu klubiem, jāizvērs pašdarbība, skolotājiem ik dienas jāvēlta laiks individualajām pārrunām kolchoznieku vidū, jānodibina ciešākas saites ar skolu un ģimeni.

Apspriedes noslēgumā skolotāji pieņēma rezolūciju darba uzlabošanai, kurā atzīmēja, ka uzlabos bērnu sabiedriskā ēdināšanu, atbalstīs no valsts līdzekļiem trūcīgākos bērnus, plaši izvērsīs fizikolektīvu un ārpusklases darbu, interesantākas padarīs pulciņu nodarbības. Aktivizējot bērnu vecāku komiteju darbu, nodibinās ciešākus sakarus ar pilsētas uzņēmumiem un MTS, lai plašāk realizētu politēnizāciju un vidusskolu beidzēju sagatavotību brīvai profesijas izvēlei.

Augstākā līmenī kolchozu revīzijas komisiju darbu

Visiem labi zināms, kāda nozīme ir revīzijas komisijai kolchozā. Revīzijas komisija, ja tā darbu pareizi organizē, kārtīgi un pilnīgi rīko revīzijas, ir asākais ierocis cīņā pret kolchoza sabiedriskās mantas, naudas līdzekļu un citu sabiedrisko vērtību izsaimniekošanu.

Revīzijas komisijai nav jāsamierinās tikai ar noliktavu un citu materialo vērtību pārbaudi, bet arī sistematiski, pēc iepriekš sastādīta plāna, jāpārbauda kolchoza uzskaitē, jo tikai ar pareizas uzskaites sastādīšanu kolchozā var vislabāk kontrolēt materiali atbildīgās personas, tad nenotiks izšķērdēšanas un izsaimniekošanas gadījumi un pēc tādu fakti konstatēšanas varēs tūlīt vainīgās personas saukt pie atbildības. Revīzijas komisijai uzskaites pareizība jāskatās ne tikai kolchoza kantorī, bet arī kolchoza fermās, palīguzņēmumos un brigādēs, jo tieši tur tiek sastādīta lielākā daļa sākuma dokumentu par materialo vērtību apgrozību.

Notikušā revīzija kolchozā

„Uzvara”, ko organizēja MTS, parādīja, ka šeit revīzijas komisija nav savos pienākumos augstumos. Kolchozā „Uzvara” (revīzijas komisijas priekšsēdētājs b. Drancāns) netiek izvestas kārtējās kvartala revīzijas. Revīziju izved vienīgi gada beigās — inventarizācijā un arī tad nepilnīgi, jo MTS revīzijas darba gaitā, tika konstatēts, ka kolchozā jau no 1953. gada notiek naudas sumu piesavināšanās no kolchoza kasieres puses, ka kolchoza naudas līdzekļu uzskaitē ir nepilnīga un netiek kārtīgi noformēti naudas dokumenti. Konstatēts, ka rakstīti fiktīvi rēķini un dažādas privātas zīmītes par naudas līdzekļu sapemšanu un izdošanu.

Šeit jāprasa kolchoza revīzijas komisijai, ko tā ir darījusi visu šo laiku, ka tikai tagad kolchoznieku pamudināta ir uzsākusī revīziju par kolchoza naudas līdzekļu sapemšanu un izdošanu.

Tāpēc ikvienai kolchoza revīzijas komisijai ir krasi jāuzlabo savs darbs, jāizved

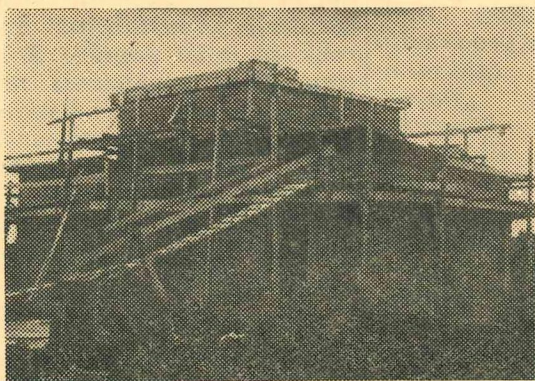
kārtējās kvartala revīzijas pilnīgi par visām kolchoza materialām vērtībām un naudas līdzekļiem, tad nenotiks tādi gadījumi, kā kolchozā „Uzvara”.

Revīzijas komisijas darbs labi nostādīts kolchozā „Sarkanais karogs”, kur tiek izvestas kvartala revīzijas, tāpēc arī kolchozā nav konstatēti naudas līdzekļu vai materialo vērtību izsaimniekošanas gadījumi. Revīzijas komisijas darba pareizā nostādīšanā liela loma pieder komisijas priekšsēdētājam b. Gedušam, kas labi prot sadarboties ar pārējiem komisijas locekļiem un darbu pareizi organizēt. Slikti revīzijas komisijas darbojas kolchozos „Latgales zieds”, „Darba tauta”, „Molodaja gvardija” un dažos citos.

Revīziju komisiju darbu vairāk jāsekmē kolchozu valdēm, komisijām par pārskata periodu par savu darbu jāataskaitās kolchoznieku kopsapulcē.

I. Sproģis,
Līvānu MTS grāmatvedis-instruktors

ELEKTROSTACIJA BŪTU JAU UZCELTA, BET...

Attēlā redzam kādu jaunceltni. Tā ir jaunā starpkolchozu elektrostacija, kas paceļas Rudzētos, tur, kur saiet kopā četru kolchozu — „Latgales zieds”, „Padomju Latvija”, „Molodaja gvardija” un Lēpina vārdā nosauktā lauksaimniecības arteļa robežas.

Darba pie šīs skaistās un apkārtējiem kolchoziem tik nepieciešamās celtnes nav vairs palicis daudz... Taču te jāstāpās ar šo nelaimīgo „bet”.

Vainojams

atkal pie tā rajona remontu un celtniecības kantoris

„Elektrostācijas nobeigšanai ir viss nepieciešamais”, stāsta Jānis Sovāns — elektrostācijas darbu vadītājs, „ir cements, kokmateriāli, stikli, gatavi jau logu rāmji un at-

liek tikai strādāt, bet celtniecības kantoris nedod meistarus.”

Jāatgādina kantora vadībai, ka šāda rīcība no celtnieku puses nav pieļaujama. Mēģināties ar solījumiem, tos neizpildīt nav godīgi. Ja reiz līgums par starpkolchozu elektrostācijas celtniecību noslēgts, visi nepieciešamie apstākļi darbam ir, tad tas arī jāpilda. Ja remontu un celtniecības kantorī nav kārtības pašū mājās, tad kārtīgi vismaz jāstrādā ārpus sētas.

Ja darbs pie jaunceltnes kāvēsies arī uz priekšu, tad šogad varēs svinēt 4. gada dienu kopš Rudzētu kolchozi sapēma elektrostācijas iekārtu, bet līdz šai dienai tajā ieguldītie līdzekļi sevi nav attaisnojuši.

R. Ošāns

Novākt ražu jebkuros laika apstākļos jāpamācās no mūsu kaimiņu rajoniem

Mūsu rajona kolchozi šogad izaudzēja bagātu graudaugu un tehnisko kultūru ražu. Taču mainīgie laika apstākļi traucē to novākšanu — draud ražas zudumi. Skaidrs, ka ar parastām darba metodēm graudaugus novākt nevarēs.

Kas ir vajadzīgs, lai ražu novāktu bez zudumiem?

Pats svarīgākais ir laba kolchoznieku un mechanizatoru darba organizācija. No svara tāpat mechanizācijas un cilvēku darba saskaņotība — un pēdējais — augsts katra kolchoznieka un mechanizatora darba apzinīgums.

Tagad nepieciešams katram mechanizatoram un kolchozniekam dot vairākus uzdevumus, atkarībā no laika apstākļiem.

Man gribētos pastāstīt par ražas novākšanas organizāciju mūsu kaimiņu rajonos. Lūk, neaizmirstamais 1952. gads... lietainas dienas, kuras nomaiņa īslaicīga saule un vējiņš.

Taču Preiļu rajona Čruščova vārdā un Viļānu rajona Kirova vārdā nosauktajos kolchozos nepārtraukti ritēja ražas novākšanas darbi.

Pirmkārt šo rajonu kolchozu valdes izstrādāja speciālu darba plānu, kurā sīki paredzēja ražas novākšanas darbus, kuros katros laika apstākļos. Ar šo plānu iepazīstināja katru kolchoznieku un mechanizatoru. Plānā paredzēja, lai darbā iesaistītu katru kolchoznieku, ievērojot viņu dzīves vietu.

Kolchozu valdes nepagāja garām arī lopkopjiem, celtniecības brigādēm un tehniskajam aparatam. Darbs paredzēts arī gados vecākiem kolchozniekiem. Mechanizatoriem tur iedalīja samērā augstus laukus, kas labāk piemēroti darbam ar mašīnām.

Labvēlīgos laika apstākļos novāca graudaugus, lietainās dienās plūca linus un tos apstrādāja, linu galviņu apcīršanu veica kombains stacionārā, jo tas ir daudz izdevīgāk un

ir mazāks darba patēriņš. Piemēram, ja viens cilvēks — vīrietis dienā spējīgs apcīrst 800—1000 kūlišu, tad kombains tajā laikā ar četru cilvēku darba rokām nocērt 12000—15000 kūlišu. Šim nolūkam kombaina pārkārtošana nemaz nav sarežģīta, kas prasa tikai trīs — trīs ar pus stundas. Kā to izdarīt? Izņem trīs iekšējās sekcijas, to vietā pagatavo no dēļa 25—30 centimetru platu galdiņu, izslēdz linu plūcamo agregātu un — visa pārkārtošana.

Kombainieris un traktorists personīgi padod kūlišus, par ko kolchozs viņiem aprēķina izstrādes dienas.

Kā Preiļu rajona Čruščova un Viļānu rajona Kirova vārdā nosauktie kolchozi rīkojas ar labību? Pēc tās novākšanas un savešanas to kūla. Bet sevišķas grūtības kolchozniekiem sagādāja tas, ka graudi saturēja 22—27 procentus mitruma, bet labības kaltes toreiz abos kolcho-

zos vēl nebija. Taču izeju viņi atrada.

Mazās porcijās 150—200 kilogramu labības izsniedz kolchozniekiem, ko viņi kaltēja uz krāsnīm. Lai noteiktu svāra zudumus, 100 kilogramu graudu kaltēja turpat valdes telpās. Tas arī bija pēms par pamatu zudumu noteikšanai. Tā organizējot darbus, kaimiņu rajona kolchoznieki un mechanizatori novāca ražu bez zudumiem lietainajā 1952. gadā.

Vai viss ir izmantots sekmiņai ražas novākšanai šogad mūsu rajona kolchozos?

Diemžēl nē. Mēs taču neizmantojam arī tās rezerves, kuras esam jau „ieviesuši”. Ir zināms, ka, lai atvieglinātu linu kombaina pāreju, var pie riteņiem pierīkot slēpes, taču arī šo pašu vienkāršo papēmienu izmanto pagaidām tikai trīs kombainieri.

Visiem skaidrs, ka pie labības kulšanas graudu kombainam S-4 labākai manevrēšanai, darba ražīgumam un mazākiem zudumiem jānoņem hēders, tā vietā no dēļiem jāizgatavo galdiņš. Tomēr pa-

gaidām ar šādiem galdiņiem apgādāti tikai trīs kombaini.

Tāpat visiem saprotams, ka pašreizējos laika apstākļos pēc tiešas labības novākšanas un izkulšanas ar kombainu graudus izkaltēt daudz labāk, nekā kaltēt visu ražu uz lauka noplautu un gaidīt iekams tā izkaltīs statos. Tomēr daudzi rajona kolchozi baidās kombainu tiešā darba un nevar veikt ne graudu kaltēšanu, ne attīrīšanu.

Labību no laukiem aizvest izdevīgi ar traktoriem, jo, vedot ar traktoriem, mazāks graudu zudums un tā kā uz traktoriem ir elektrība, var strādāt arī naktīs. Tomēr arī šis apstāklis mūsu rajonā netiek izmantots.

Mūsu rajona kolchozi pagaidām neizmanto visas iespējamās darba metodes ražas novākšanai sliktos laika apstākļos, bet var taču tik daudz ko izdomāt, papildināt un pie ražas novākšanas strādāt ar pilnu slodzi kaut kuros laika apstākļos, negaidot laba saulaina laika.

M. Šuba,
Līvānu MTS galvenais inženieris